

> Anne Larroque, attaché coördinatie Cairgo Bike-project, dienst Planificatie – Brussel Mobiliteit

HET POTENTIEEL VAN DE BAKFIETS IN BRUSSEL EN ELDERS!

Voor wie de bakfiets verder wilde ontdekken en zich wilde laten inspireren door wat er elders wordt gedaan, werd op 29 september 2022 een webinar georganiseerd door het ITF (International Transport Forum) met als thema: 'Where the Cargos, Bikes Go'. Experts zoals Jos Sluismans (directeur van het International Cargo Bike Festival) en Philippe Crist (ITF Advisor on Innovation and Foresight) gaven ons een internationale kijk op de bakfiets, zowel voor privé als professioneel gebruik. De redenen voor de groeiende populariteit van de bakfiets wereldwijd, vooral in de steden, en de bijbehorende uitdagingen passeerden de revue. Dit artikel is opgevat als een niet-limitatief overzicht van de webinar.

HET CAIRGO BIKE-PROJECT

In het Brussels Hoofdstedelijk Gewest wil men met het Cairgo Bike-project¹ (www.cairgobike.brussels/nl) de luchtkwaliteit verbeteren door particulieren en professionals sneller te laten overstappen op bakfietsen via een ecosysteem van diensten (opleiding en advies, gedeelde fietsen en aanhangers, stimuleringsmaatregelen voor de aankoop door professionals, aanleg van beveiligde parkeerplaatsen,...). De coördinatie van dit project is in handen van Brussel Mobiliteit in samenwerking met BePark, Brussel Economie en Werkgelegenheid, Leefmilieu Brussel, Cambio, parking.brussels, Pro Velo, Remorquable, urbike en de VUB. Het project wordt medegefinancierd door het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling (EFRO) via het Urban Innovative Action Initiative. Het project loopt binnenkort ten einde... de einddatum is 30 juni 2023.

Nul uitstoot, nul file, 100% fun, de bakfiets blijkt ook tegen de energiecrisis bestand. Help ons Brussel meer zuurstof te geven!

WAT IS EEN BAKFIETS? WAT IS GEEN BAKFIETS?

Een bakfiets kan je omschrijven als elk voertuig met twee of meer wielen (aanhangers) en pedalen dat meer kan vervoeren dan een gewone fiets (mensen en/of goederen). Zoals onderstaande afbeelding van Velab laat zien, is er een grote verscheidenheid aan bakfietsen: met twee, drie of vier wielen; met verschillende soorten modules zoals aanhangwagens (vooral gebruikt in de stadslogistiek)...

Je zou de bakfiets ook kunnen omschrijven als het perfecte stadsvoertuig om te doen wat je wilt en dit te allen tijde in contact met mensen en in de buitenlucht.

HOE GAAN WE ONS MORGEN VERPLAATSEN IN ONZE STEDEN?

Steden veranderen, maar mensen moeten zich nog steeds verplaatsen en dingen vervoeren op een eenvoudige, efficiënte, aangename en, indien mogelijk, milieuvriendelijke manier... De bakfiets

wordt al meer dan een eeuw gebruikt. Dankzij de elektrificatie kan iedereen hem nu gebruiken.

Goederenvervoer

Als men in de stad met de bakfiets wil leveren, moeten er los- en herstelplaatsen komen. Men moet ook nadenken over hoe men de groei van het aantal bakfietsen in de stad onder controle kan houden...

In ontwikkelingslanden spelen bakfietsen al heel lang een essentiële rol in de economie: er zijn zoveel verkeersopstoppingen dat goederen alleen nog maar per bakfiets naar het stadscentrum, waar de markt is, kunnen worden gebracht.

Personenvervoer

In de straten van New York is het bijvoorbeeld niet ongewoon om een moeder met vier vrolijke kinderen op een bakfiets te zien (de 'Happy Cargo Bikers'): de commentator wees op de doeltreffendheid van de bakfiets als vervanging van een SUV in dit geval.

In Kopenhagen kun je bakfietsen tegenkomen met ouderen (met een glimlach op hun gezicht): daar is namelijk een initiatief opgezet voor ouderen die nauwelijks nog het rusthuis uitkomen.

1. Zie het artikel 'Het project Cairgo Bike: op naar een nieuwe vorm van mobiliteit' in de Gids van de mobiliteit en de verkeersveiligheid nr. 61 (<https://brulocalis.brussels/nl/publicaties/gids-van-de-mobiliteit-en-de-verkeersveiligheid-nr-61>)

In Nederland wordt 80-90% van de bakfietsen gebruikt voor gezinsvervoer en 10-20% voor goederenvervoer.

De bakfiets helpt ook de luchtkwaliteit en het stadsleven te verbeteren (lawaai, veiligheid, gemoedelijkheid, enz.).

WAT KAN EEN BAKFIETS WAT EEN AUTO OF BESTELWAGEN NIET KAN?

Je geraakt op plaatsen die je niet met de auto of de bestelwagen kunt bereiken (oude stadscentra enz.). Een bakfiets verbetert de fysieke en mentale gezondheid van de gebruikers door de fysieke inspanning en door het sociale en recreatieve aspect (contact met de omgeving, voorbijgangers enz.). Bovendien zet het gebruik van een bakfiets mensen ertoe aan meer na te denken over wat ze eigenlijk vervoeren, in tegenstelling tot het gebruik van een bestelwagen, waarmee je dingen vervoert die niet echt nodig zijn.

WAT KAN DE BAKFIETS BETER DAN DE AUTO OF BESTELWAGEN?

Objectief gezien is hij goedkoper in aankoop en goedkoper in gebruik (onderhoud, reparaties, verzekering, enz.) dan een auto of een bestelwagen. Zijn efficiëntie en prestaties in de stad zijn veel beter dan die van een auto of bestelwagen: hij veroorzaakt minder files en geeft minder parkeerproblemen.

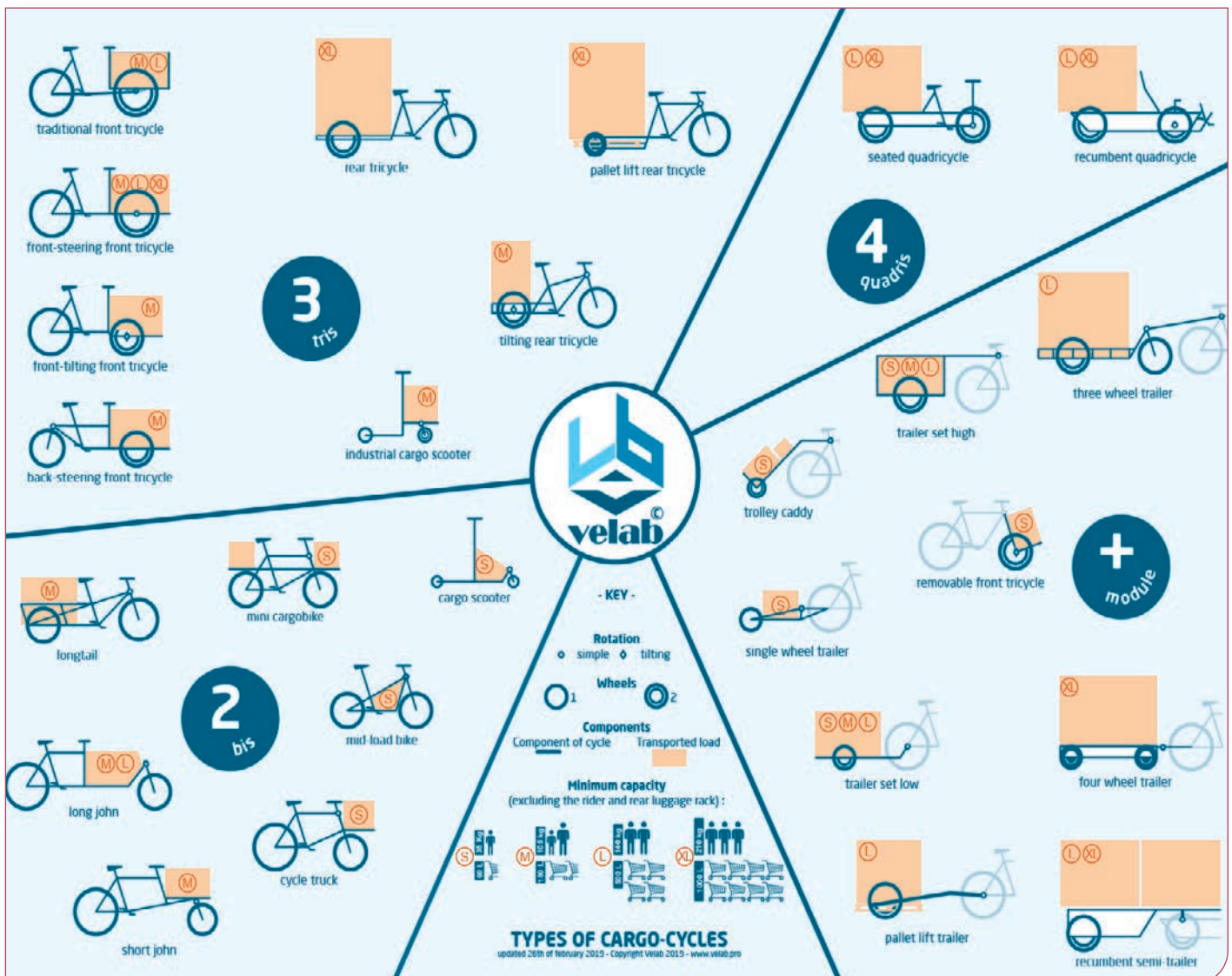
WAT KAN DE BAKFIETS DAT DE GEWONE FIETS NIET KAN?

Grote lasten en meer dan twee passagiers vervoeren.

WAT ZIJN DE UITDAGINGEN VAN DE BAKFIETS?

Politiek gezien

Voor een vlot gebruik van een bakfiets moet idealiter gezorgd worden voor een aangepaste infrastructuur (om te kunnen rijden, parkeren, enz.), een snelheidsbeperking voor auto's, beperking van het aantal auto's in de stad, een ruimtelijke inrichting volgens het model van de 15-minutenstad, eventueel aparte fietspaden en gunstige fiscale maatregelen voor de bedrijven die overstappen op bakfietsen (Jos Sluijsmans wees erop dat in zijn land wel subsidie wordt verleend voor de aanschaf van een e-busje, maar niet voor de aanschaf van een e-bakfiets!)

Qua sensibilisering

Sommige mensen weten niet dat er een bakfiets bestaat en dat deze nuttig is voor hun eigen activiteiten (privé en professioneel). Een van de doelstellingen van het International Cargo Bike Festival, onder leiding van Jos Sluijmsmans, is juist om de bakfiets meer bekendheid te geven. Bovendien zijn mensen erg gehecht aan hun auto of bestelwagen, zodat het niet gemakkelijk is hen te overtuigen om de overstap naar een bakfiets te maken en eraan te durven beginnen.

Op het vlak van de doelgroepen

Het zou interessant zijn om aangepaste bakfietsen voor personen met een handicap te ontwikkelen. Een stabiele driewielige bakfiets moet hiervoor nog verder uitgebouwd worden.

Qua sociale impact

In de context van 'last mile delivery' moeten verschillende maatschappelijke uitdagingen worden overwonnen. Wie gaat de extra kosten

betalen om goederen van vrachtwagens naar bakfietsen over te hevelen? Overheidssubsidies? Is er zonder overheidssubsidies geen risico op onzekere werkgelegenheid voor deze job? En ook voor de bezorging?

Qua gender

Meer vrouwen dan mannen gebruiken een bakfiets voor gezins-/privégebruik. Op het Internationale Cargo Bike Festival in november 2023 wordt hierover een panelgesprek gevoerd.

En hoe kan je in jouw functie het gebruik van de bakfiets binnen je organisatie in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest stimuleren? Ter inspiratie vind je in dit nummer van de Gids van de mobiliteit en de verkeersveiligheid een laatste oproep aan gemeenten om in het kader van het project Cairgo Bike gratis ondersteuning te krijgen van Urbike. Er is ook een zeer uitgebreid artikel over Bike Delivery, de gedeelde fietsbezorgdienst voor Brusselse (e)-bedrijven en ondernemers, waarvoor je een helpende hand zou kunnen aanreiken...

Als je dit artikel goed vond en meer wilt weten, is hier [de link naar de webinar in het Engels](#): (met een leuke muzikale verrassing in petto op 1u02min42 sec).

Zin om in een gemeentedienst een bakfiets uit te testen? Binnen het ondersteuningsprogramma Cairgo Bike for Pros, aangeboden door [urbike](#), kan je genieten van deskundig advies, een rijopleiding en het testen van verschillende types bakfietsen. Na onder andere de cultuurdienst van Elsene, de dienst openbare reinheid van Jette, de klusjesdienst van het OCMW van Anderlecht en de bibliotheek van Vorst, is het nu aan jou? De laatste maanden van het Cairgo Bike project naderen, dus schrijf je nu in op cairgo@urbike.be **voor eind maart voor gratis ondersteuning!**